
Bedre ordninger for gruppe C og D

Jeg takker for orienteringen på representantskapsmøtet i desember 2017 fra NTFs president, Camilla Hansen Steinum, om forslaget i forslaget til Statsbudsjett for 2018 om en «abonnementsordning» for gruppen 21–25 år, om jeg forsto/hørte rett. Dette er et positivt forslag.

Jeg har tidligere tatt til orde for at denne gruppen, altså de som studerer, burde få bedre rettigheter. Allerede i 2009 foreslo jeg nedenstående utvidelse av gruppe D. Jeg mener det er i denne gruppen man kan oppnå mest i forhold til å bedre tannhelsen i befolkningen som helhet, fordi denne gruppen i stor grad faller utenfor blant

den store andelen av befolkningen som går regelmessig til tannlege. Dette skyldes trolig manglende prioritering/økonomiske årsaker, antar jeg, men likevel... Forslaget i statsbudsjettet er i så måte velkomment og vil nok kunne hjelpe mange av disse til å få et regelmessig forhold til en tannlege.

Forslaget likestiller i større grad private og offentlige tannleger, enn mitt forslag i utgangspunktet gjorde, men dette mener jeg kan reguleres gjennom at alle tannleger får rett til å behandle hele dagens gruppe D der refusjonen utbetales til den enkelte tannlege fra fylkeskommunen på regning/oversendt kopi av kvitteringen fra den enkelte

behandlende tannlege. Jeg regner med at det da kan stilles krav om bruk av departementets takster. Det vil være en lite byråkratisk måte å gjøre det på. Tannleger i de store skole-/universitetsbyene er de som vil måtte behandle de fleste av disse pasientene, og fylkeskommunene/regionene der disse ligger vil derfor måtte få større overføringer fra staten. Hvor mye, går det sikkert an å regne seg litt frem til utfra den ordningen som vedtas. Etter hvert vil man også få erfaringstall, som vil gjøre at enkelte fylkeskommuner ikke vil tape på dette.

Jeg tillater meg å gjenta hva jeg skrev i NTFs Tidende i 2009:

«Gruppe D utvides til å gjelde 19–27 år (!) Dette er den pasientgruppen det er viktigst å prioritere om man skal oppnå bedre tannhelse i befolkningen, da det er studentene som er den gruppen som (trolig) prioriterer sin tannhelse lavest – av økonomiske årsaker. Hovedstyremedlem Jørn Andre Jørgensen mente at det som er viktig er å få til en smidig overgang til ny tannlege når man ikke lenger er gratispasient i Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT). Det støtter jeg, og jeg mener derfor at disse pasientene skal ha fritt tannlegevalg og at de skal få rett til behandling på bostedet – og ikke der de er registrert bosatt i Folkeregisteret. Melder de flytting vil de nemlig miste borteboerstipendet hos Lånekassen, så det gjør de jo ikke. For å gjøre overgangen til å betale alt selv smidigere foreslår jeg en nedtrapping av refusjonen etter følgende tabell:

19–21 år: 75 % refusjon

22–24 år: 50 % refusjon

25–27 år: 25 % refusjon

Dette vil ikke medføre dramatiske økninger i utgiftene for det offentlige, og det vil høyst trolig ha stor tannhelsemessig betydning – langt større enn å gi de over 75 år en gratis behandling!» (Denne ordningen ble innført, men raskt fjernet.)

Gjennom den forrige blå-blå regjeringens forslag om overføring av DOT til kommunene, ble det igangsatt et omfattende arbeid for å lage en ny og tilpasset tannhelsetjenestelov. Denne synes nå å ha havnet i en eller annen skuff i departementet. Det er skuffende. Den gamle fra 1984 er høyst moden for revisjon. Dette er noe NTF bør kreve at snart kommer på plass, og rettighetene til både hele gruppe C og gruppe D bør revideres – etter min mening. Lite synes dog å skje.

Jeg hadde, og har fortsatt, et konkret forslag jeg mener NTF bør jobbe for når det gjelder gruppe C, og gjentar gjerne også dette:

Gruppe C omdefineres slik at kun personer under en viss inntekt/formue får gratis tannbehandling. Dette handler om å sørge for at de som trenger det mest virkelig får mest, gjennom å knytte retten til gratis behandling til pasientens (pensjons)inntekter/formue, og ikke til om vedkommende er i institusjon/hjemmesykepleie eller ikke. Med dagens ordning er det likevel mange som faller utenfor, fordi de ikke får hjemmesykepleie/sykehjemsplass /institusjonsplass, samtidig som det er mange som IKKE har behov for gratis tannbehandling! Det er mange rike personer i gruppe C

i dag! Gruppen eldre, og eldreomsorgen, har endret seg mye siden 1984.

Personlig inntekt/formue har staten allerede god oversikt over, og det bør derfor være mulig å innføre et rettighetskort til tannbehandling (og eventuelle andre ting som gruppen kunne få dekning for). Et slikt rettighetskort (tannhelsekort) kunne utstedes av NAV i den enkeltes hjemkommune. Dette vil lette byråkratiet og trolig redusere det offentlige utgifter til denne gruppen, og kanskje føre til at en større del av gruppe C får den behandlingen de etter loven har krav på. Andre «svake grupper», som per i dag er en del av gruppe C, kan eventuelt sikres gratis behandling gjennom lovverket, eller via NAV, i den grad det er behov for det.

Et konkret forslag: Hva med å gi alle som trenger HELPROTESE gratis behandling? Alle som kan bruke proteser, bør vel som et minimum, kunne få en protese? Selv et så enkelt kriterium som dette vil treffe bedre enn dagens lov/ordning, som er utdatert for lenge siden.

I gruppe C trengs virkelig en reform – og det snarlig!

Stein Tessem
stein.tessem@ntfk.no